

Rapportage

behorende bij het project

QuickScan Wet Natuurbescherming sloop woning Bosweg 2, Opende

November 2021

Ecobureau Merula

Voor ecologisch (tuin)advies!

Verantwoording

Titel	QuickScan Wet Natuurbescherming sloop woning Bosweg 2, Opende
Datum uitgave	22 november 2021, tekstuele aanpassing bijlage II op 27 juni 2022.
Aantal pagina's incl. bijlagen:	24
Opdrachtgever	 Bosweg 2 Postcode Opende
Foto omslag	Zicht op de te slopen woning. Copyright:
Eindverantwoordelijke	
Auteur	
Rapportnummer	2021-014
Status	Eindrapportage
Paraaf	

Colofon

Ecobureau Merula
Humaldastate 13
8926 RD Leeuwarden
06 13387618
www.ecobureau-merula.nl
KvK: 57918961

Gelieve als volgt te citeren:

 QuickScan Wet Natuurbescherming sloop woning Bosweg 2, Opende, rapportnummer 2021-014,
Leeuwarden, november 2021

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
1.1 Kader ecologisch onderzoek.....	4
1.2 Methode van onderzoek	4
1.3 Beschrijving onderzoeksgebied	5
1.4 Disclaimer	7
2. Wet- en regelgeving	8
2.1 Soortenbescherming	8
2.1.1 Vogels	8
2.1.2 Overige soorten	9
2.2 Gebiedsbescherming.....	9
2.2.1 Natuurnetwerk Nederland (NNN)	9
2.2.2 Ganzenfoerageergebieden	10
2.2.3 Weidevogelkerngebieden	10
2.3 Boswet.....	10
2.4 Zorgplicht.....	11
3. Gebiedsbescherming	12
3.1 Natura-2000	12
3.2 Natuurnetwerk Nederland (NNN)	13
3.3 Ganzenfoerageergebieden	14
3.4 Weidevogelkerngebieden	14
3.5 Boswet.....	14
3.6 Conclusie	14
4. Resultaten.....	15
4.1 Vogels	15
4.2 Vleermuizen.....	15

4.3 Overige zoogdieren	16
4.4 Vissen, amfibieën en reptielen	16
4.5 Overige beschermde soorten	16
5. Conclusie en advies	17
5.1 Conclusie	17
5.2 Advies	17
5.3 Vleermuiskasten	18

Bijlage I; Bronvermelding

Bijlage II; Lijst van jaarrond beschermde nesten (vogels) en vrijgestelde soorten Groningen

1. Inleiding

█ heeft aan Ecobureau Merula opdracht verleend om een QuickScan Wet Natuurbescherming te doen naar een te slopen woning op het erf van Bosweg 2 te Opende. Ruimtelijke ontwikkelingen dienen getoetst te worden aan de vigerende wetgeving.

1.1 Kader ecologisch onderzoek

Aanleiding tot het onderzoek vormt de sloop van de huidige woning waarna vervolgens elders op het perceel een nieuwe woning wordt gerealiseerd. Voorafgaand aan deze QuickScan heeft al een heel traject plaatsgevonden.

In mei 2020 heeft JM Ecologie een QuickScan uitgevoerd, waarna nader vleermuisonderzoek werd geadviseerd. In mei 2021 zou dit nader vleermuisonderzoek uitgevoerd worden door Ecobureau Merula. Echter bij de eerste bezoeken bleek dat █ alle aanwezige kieren met pur had gedicht. De ruimtelijke ingreep 'sloop' kon niet meer getoetst worden, hierdoor kwam het nader vleermuisonderzoek te vervallen. Provincie Groningen heeft als bevoegd gezag een officiële waarschuwing aan █ gegeven omdat niet het juiste traject gevolgd is. Een overtreding is niet geconstateerd. De huidige situatie dient opnieuw getoetst te worden voordat sloop kan plaatsvinden. Daarvoor is deze QuickScan. In hoofdstuk 5.2 worden adviezen gegeven over het faciliteren van verblijfplaatsen van beschermde soorten in het nieuw te bouwen huis om potentieel verdwenen natuurwaarden te compenseren.

De doelstelling van deze QuickScan is vast te stellen of er beschermde soorten vallende onder de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn en de Nationaal beschermde soorten op de onderzoekslocatie aanwezig zijn of waarvan het voorkomen niet uitgesloten kan worden. Bij de uitvoering van werkzaamheden dient rekening hiermee te worden gehouden.

Indien van beschermde soorten de aanwezigheid niet kan worden uitgesloten middels de QuickScan, net als het potentieel negatief effect erop, zal aanvullend onderzoek nodig zijn. Mocht er uit dit nader onderzoek blijken dat beschermde soorten hinder ondervinden van de werkzaamheden, dan kan er overgegaan worden op het aanvragen van een ontheffing bij bevoegd gezag (Provincie Groningen) met bijbehorende compensatie en mitigatie.

1.2 Methode van onderzoek

Dit ecologisch onderzoek komt tot stand door literatuuronderzoek, waarbij onder andere gebruik gemaakt is van kennisdocumenten voor ecologische informatie en verspreidingsatlassen. Verspreidingsatlas.nl is bijvoorbeeld een naslagwerk met verspreidingskaarten die worden gemaakt met gevalideerde gegevens uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). Daarnaast zijn ook de websites van Particulieren Gegevensbeherende Organisaties (Sovon, Zoogdiervereniging en Ravon) geraadpleegd. Deze bronnen tonen verspreiding van soorten per atlashok (vijf bij vijf kilometer). De niet-gedetailleerde kaarten maakt deze gegevens slechts indicatief.

Om advies op maat te kunnen geven dient een ecooloog ter plaatse in te schatten in hoeverre beschermde soorten die bekend zijn uit de omgeving, ook daadwerkelijk in het onderzoeksgebied kunnen voorkomen. Daarom heeft een veldbezoek plaatsgevonden op woensdag 27 oktober 2021. Hierbij is de te slopen woning geïnspecteerd op aanwezigheid van, en geschiktheid voor, beschermde flora en fauna. Er is gelet op sporen (uitwerpselen), en de aanwezigheid van spleten, open stootvoegen, ontbrekend voegwerk en overige mankementen waardoor de objecten potentieel toegankelijk zijn voor beschermde fauna. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek zijn weergegeven in tabel 1.

Tabel 1: Weersomstandigheden veldbezoek Bosweg 2, Opende.

Datum	Duur	Type bezoek	Wind	Bewolking	Temperatuur
27-10-2021	10:00-11:00	QuickScan	Z 3	Bewolkt	14 °C

De QuickScan is slechts een momentopname. Dit rapport is een weergave van de bevindingen tijdens deze scan en somt vervolgstappen en adviezen op alvorens over te gaan tot de ruimtelijke ingreep. Het rapport kan echter geen volledig onderzoek behelzen, doordat er onvoldoende gegevens over potentiële beschermde soorten en de populatie ervan in het plangebied verkregen kan worden middels één bezoek.

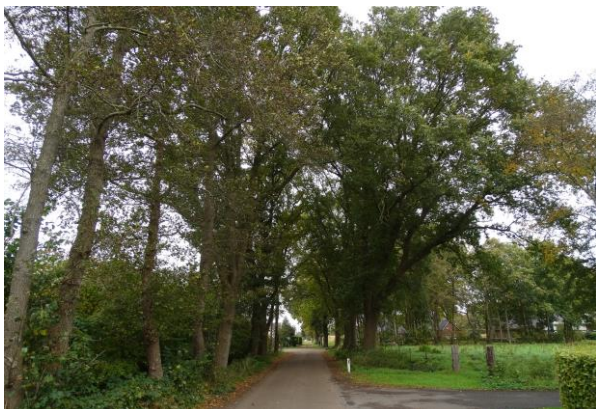
1.3 Beschrijving onderzoeksgebied

Het plangebied ligt oostelijk van het dorp Opende aan een weg met lintbebouwing. Het plangebied is gelegen in het kenmerkende coulisselandschap in gemeente Westerkwartier waar het landschap zich kenmerkt door houtsingels, restanten van heidevelden en hoogveen, en bos. Er bevindt zich geen water in de directe omgeving van het plangebied, maar wel in de omgeving. Ongeveer één kilometer in zuidoostelijke richting liggen twee recreatieplassen en op een afstand van één kilometer in noordelijke richting loopt een smalle vaart genaamd Doezumertocht. Verder liggen er op grotere afstand verspreid door de omgeving enkele pingoruïnes en smalle sloten.

De onderzochte woning is gebouwd in 1910 en bestaat uit twee woonlagen, de begane grond en de verdieping erboven. De gevels zijn gebouwd van baksteen en de woning heeft een windveer met overstekende kantpannen. Het grootste deel van de woning heeft een schuin pannendak, maar er is een deel met een plat dak, wat bedekt is met bitumen. Op het erf is gazon aanwezig, evenals struiken, bomen, een grote schuur en een paardenbak. Ook is er bestrating aanwezig, in de vorm van een looppad rondom het huis, een verharde oprit en rondom de schuur.

Er zijn geen open stootvoegen aangetroffen, noch missende stenen of missend voegwerk. De pannen lagen stevig en recht op het dak. Het pand heeft geen spouw. Potentiële openingen bij overstekende kantpannen en onder de dakgoot zijn gedicht met pur. Bij de geplande werkzaamheden wordt de woning gesloopt en elders op het erf vindt nieuwbouw plaats.

Figuren 1-2 tonen de omgeving van de woning en figuren 3-6 tonen foto's van de woning zelf. Zie figuur 7 voor de ligging van het plangebied in een schematische en een satellietkaart.

Figuur 1: Straatbeeld in noordelijke richting.

Figuur 2: Straatbeeld in zuidelijke richting.

Figuur 3: Zicht op de woning vanaf de Bosweg.

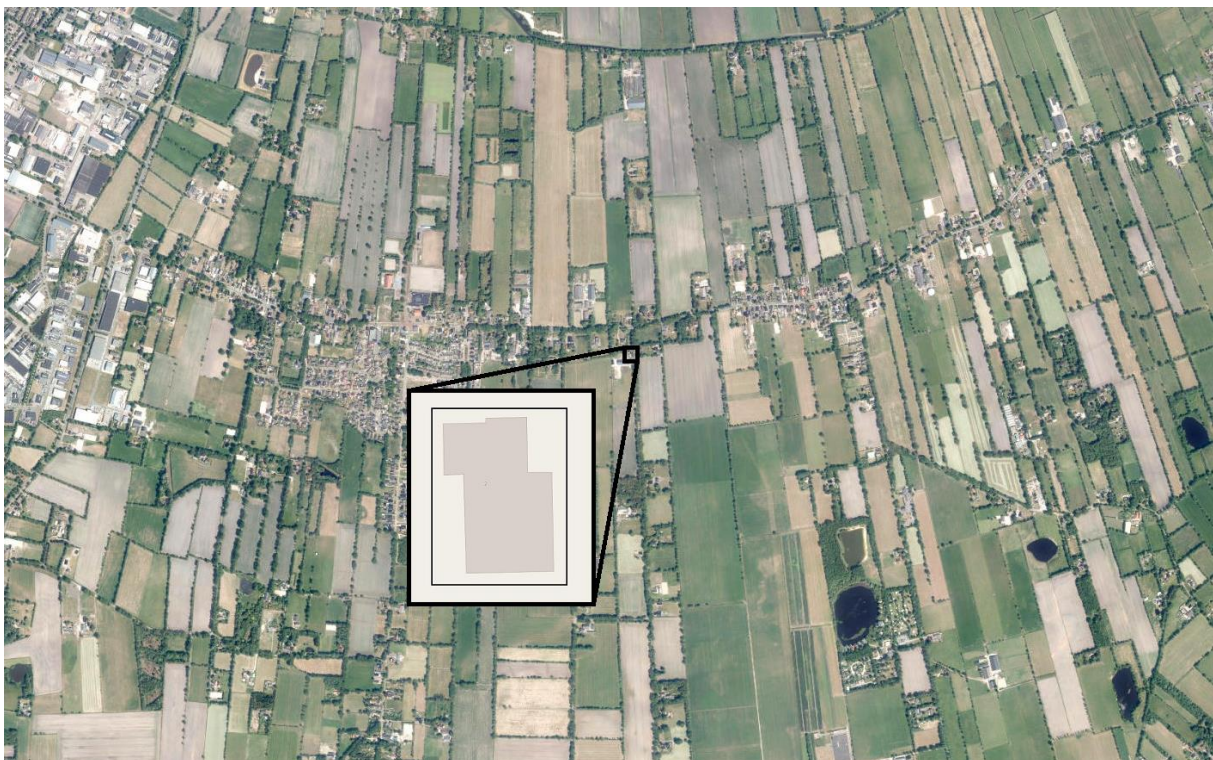
Figuur 4: Zicht op de woning vanaf de achtertuin.

Figuur 5: Zicht op de woning vanaf de oprit.

Figuur 6: Deel van de tuin (I) en aangrenzend struweel.

Figuur 7: Een schematische weergave van het pand (rood omkaderd, geheel boven) en de ligging ten opzichte van de omgeving (rode stip, boven). De kaarten zijn noordwaarts georiënteerd. (Bron kaart: ArcGIS Online)

1.4 Disclaimer

Ecobureau Merula is kandidaat-lid bij Netwerk Groene Bureaus (NGB) en heeft de intentie om volledig lid te worden. Om dit doel te bereiken houdt Ecobureau Merula zich aan de gedragscodes van NGB. Daarnaast wordt onderzoek uitgevoerd volgens geldende standaarden zoals soortprotocollen en kennisdocumenten. Rapportages worden opgesteld met behulp van de definitielijst (2020) van NGB.

Ecobureau Merula adviseert slechts over de situatie zoals beschreven in relatie tot wetgeving en aanwezigheid beschermde soorten. Het betreffen de resultaten van onafhankelijk onderzoek welke zo nauwkeurig mogelijk is uitgevoerd. Aan dit rapport kunnen geen rechten worden ontleend.

2. Wet- en regelgeving

Voorafgaand aan het uitvoeren van werkzaamheden is in veel gevallen toetsing aan de Nederlandse wetgeving voor natuur verplicht. Dit is de Wet Natuurbescherming, waarin de voormalige Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet gebundeld zijn. Indien geplande werkzaamheden leiden tot (ongewenste) effecten op beschermde soorten is aanvraag van een ontheffing noodzakelijk. Hierbij is in een aantal gevallen nog steeds het Rijk bevoegd gezag, maar veel taken vallen onder het bevoegd gezag van de Provincies. Ook gemeenten hebben meer verantwoordelijkheden gekregen, zoals in het verlenen van omgevingsvergunningen aan initiatiefnemers.

2.1 Soortenbescherming

Voor de Wet natuurbescherming zijn activiteiten die een schadelijk effect op beschermde soorten hebben, in principe verboden. Van dit verbod kan worden afgeweken met een ontheffing of een vrijstelling.

Binnen de Wet natuurbescherming wordt bij ruimtelijke ingrepen onderscheid gemaakt tussen vogels, Europees beschermde soorten en nationaal beschermde soorten. Alle vogels zijn beschermd onder de Vogelrichtlijn. Europees beschermde soorten vallen onder de Habitat Richtlijn bijlage IV onderdeel a, bijlage 2 verdrag van Bern en bijlage 1 verdrag van Bonn. Daarnaast zijn er nog een aantal soorten op nationaal niveau beschermd in Nederland.

2.1.1 Vogels

Ten aanzien van vogels is in artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming het volgende opgenomen:

- Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
- Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
- Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te rapen en deze onder zich te hebben.
- Het is verboden vogels als bedoeld als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn opzettelijk te storen. Verstoren mag wel indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Dit houdt in dat de nesten van alle inheemse soorten tijdens het broedseizoen zijn beschermd. Voor het verstoren van broedende vogels is een ontheffing nodig. Net als onder de voormalige Flora- en faunawet, zijn de nesten van een aantal vogelsoorten jaarrond beschermd (mits niet definitief verlaten). Het gaat om de volgende soorten: Boomvalk, Buizerd, Gierzwaluw, Grote gele kwikstaart, Havik, Huismus, Kerkuil, Oehoe, Ooievaar, Ransuil, Roek, Slechtvalk, Sperwer, Steenuil, Wespendif en Zwarte wouw.

2.1.2 Overige soorten

Onder overige soorten vallen Europees beschermde soorten en Nationaal Beschermde soorten. Het is verboden om deze:

- opzettelijk te doden of te vangen;
- opzettelijk te verstoren;
- eieren opzettelijk te vernielen of te rapen;
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te beschadigen of te vernielen;
- planten opzettelijk te plukken, te verzamelen, af te snijden, ontwortelen of te vernielen.

Provincies beslissen zelf voor welke soorten van de Nationaal beschermde lijst een vrijstelling geldt. De lijst van de provincie Groningen met nationaal beschermde soorten waarvoor een ontheffing nodig blijft bij ruimtelijke ingrepen is opgenomen in bijlage 1 van dit rapport.

2.2 Gebiedsbescherming

Gebieden beschermd onder de Europese vogel- en Habitatrichtlijn zijn ook wel bekend als Natura-2000 gebieden. In het aanwijzingsbesluit van het Natura 2000-gebied zijn zowel de te beschermen waarden van het Vogelrichtlijn- als het Habitatrichtlijngebied opgenomen. Deze kwalificerende habitattypen en soorten zijn in het aanwijzingsbesluit opgenomen als zogenaamde instandhoudingsdoelen. Elk gebied is specifiek voor een of meer van deze instandhoudingsdoelen aangewezen. Met deze nationale deelverplichtingen wordt bijgedragen aan de Europese verplichting die het voortbestaan van deze natuurwaarden tracht zeker te stellen.

Indien er sprake is van ‘verslechtering of significante verstoring’ of ‘significante gevolgen’ op een Natura 2000-gebied is een vergunning nodig. Deze wordt aangevraagd bij de Provincie waar de ingreep plaatsvindt. De effecten op de beschermde waarden kunnen zowel direct als indirect (externe werking) zijn. ‘Extern’ betekent zowel dat instandhoudingsdoelen beschermd moeten zijn tegen invloed van buiten het gebied als dat soorten die een levensfunctie buiten het gebied hebben, daar ook volledige bescherming genieten.

Bij het bepalen of de ontwikkeling negatieve gevolgen kan hebben, moet ook rekening gehouden worden met de overige ontwikkelingen in de omgeving van het beschermde gebied. Door een combinatie (cumulatie) van activiteiten kunnen namelijk ook negatieve effecten optreden. Hierbij wordt als richtlijn gehanteerd dat alleen plannen en projecten, waarover een definitief besluit is genomen, bij deze beoordeling worden betrokken.

Tot mei 2019 was het gebruikelijk om activiteiten in de natuur die stikstof uitstoten te toetsen aan de PAS (Programma Aanpak Stikstof). Inmiddels heeft de Raad van State de PAS ongeldig verklaard. De overheid werkt aan een nieuwe aanpak stikstof.

2.2.1 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het Natuurnetwerk Nederland is de naam van de ecologische hoofdstructuur van Nederland. Het omvat een netwerk van bestaande en toekomstige natuurgebieden in Nederland, die de basis vormen voor het nationale natuurbeleid. De begrenzing en bescherming van het provinciale NNN is

uitgewerkt in door de provincie Groningen. Hierin is het beleid vastgesteld voor zowel natuur binnen het NNN als natuur buiten het NNN.

Natuur binnen het NNN

Activiteiten die plaatsvinden binnen NNN gebieden, mogen niet leiden tot:

- Een significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden;
- Een significante vermindering van de oppervlakte van die gronden;
- Een significante aantasting van de samenhang tussen gebieden die deel uitmaken van de ecologische hoofdstructuur.

Indien een activiteit leidt tot aantasting van het NNN, zijn ontwikkelingen alleen toegestaan als wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:

- Er sprake is van een groot openbaar belang;
- Er zijn geen reële alternatieven voor de beoogde ontwikkeling;
- Schade wordt zo veel mogelijk beperkt door mitigerende maatregelen als redelijkerwijs mogelijk is, en resterende schade wordt gecompenseerd door het treffen van zodanige maatregelen dat geen netto verlies optreedt van wezenlijke kenmerken en waarden in termen van areaal, kwaliteit en samenhang van de ecologische hoofdstructuur.

Natuur buiten het NNN

Gebieden aangewezen als natuur buiten de NNN moeten worden voorzien van een passende bestemming met gebruiksregels gericht op behoud, herstel of ontwikkeling van natuurwaarden.

2.2.2 Ganzenfoerageergebieden

Ganzenfoerageergebieden zijn landbouwpercelen waar ganzen vrij mogen neerstrijken om te rusten en eten. Er zijn algemene en soortspecifieke foerageergebieden. In de algemene gebieden worden de ganzen van 1 november tot en met 31 maart opgevangen. In de soort specifieke gebieden loopt dit van 1 november tot en met 30 april of soms tot 31 mei.

Op of nabij percelen die zijn aangewezen als ganzenfoerageergebieden mogen geen werkzaamheden of effecten plaatsvinden die de functie van het ganzenfoeragegebied aantasten.

2.2.3 Weidevogelkerngebieden

Weidevogelkerngebieden zijn gebieden die kansrijk worden geacht voor weidevogels. Voor aangewezen gebieden wordt een plan opgesteld waarin criteria zijn opgenomen aangaande rust en openheid, waterhuishouding, kruidenrijkdom en bemesting. Op of nabij weidevogelkerngebieden mogen geen werkzaamheden of effect plaatsvinden die de functie van het weidevogelkerngebied aantasten.

2.3 Boswet

Houtopstanden vallen eveneens onder de Wet natuurbescherming. Bij het kappen van een bosareaal van meer dan tien are (1000 m²) of bomenlaan bestaande uit minimaal twintig bomen buiten de bebouwde kom geldt een meld- en herplantplicht. Dit herplanten dient binnen drie jaar na het

kappen hiervan te gebeuren. Gemeenten hanteren soms voor 'buiten de bebouwde kom' een andere begrenzing dan voor de Weg- en verkeerswet. Bij twijfel hierover kan contact opgenomen worden met de betreffende gemeente. Niet alle boomsoorten vallen onder deze wetgeving. Populieren, wilgen of elzen die bedoeld zijn voor de productie als biomassa zijn uitgezonderd, indien tenminste een keer per tien jaar wordt geoogst, de beplanting na 1 januari 2013 is aangelegd en aan een aantal beplantingseisen is voldaan. Ook kerstbomen die niet ouder zijn dan twintig jaar, kweekgoed, fruitbomen en windschermen om boomgaarden zijn uitgezonderd.

2.4 Zorgplicht

In artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming is de zorgplicht opgenomen. Deze geldt voor zowel soorten als gebieden en voor iedereen in Nederland. De zorgplicht houdt in dat iedereen voldoende zorg in acht neemt voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Artikel 1.11 verwoordt dit als volgt:

De zorg houdt in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt (...);

- a) dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
- b) indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
- c) voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zo veel mogelijk beperkt of ongedaan gemaakt.

Deze zorg geldt voor alle individuen van in Nederland voorkomende soorten planten en dieren, ongeacht of deze soort beschermd is en ongeacht of ontheffing of vrijstelling is verleend.

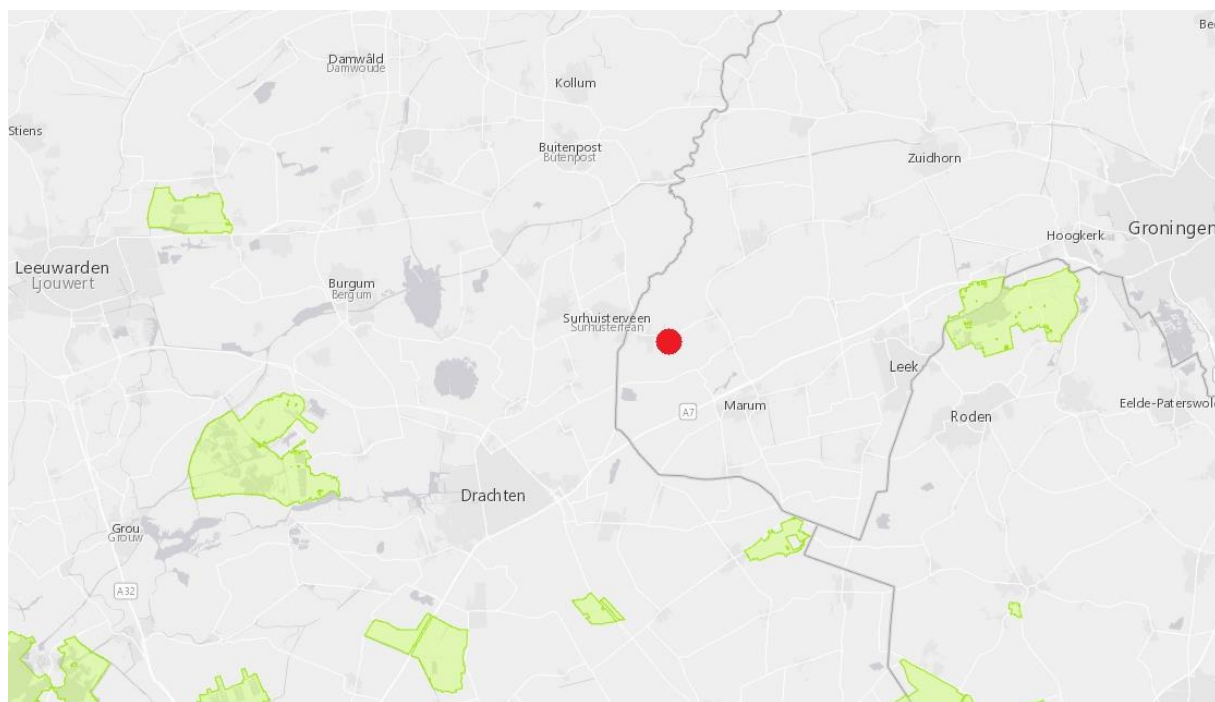
3. Gebiedsbescherming

3.1 Natura-2000

Er liggen meerdere Natura-2000 gebieden op grotere afstand rondom het plangebied. De Bakkeveense Duinen ligt het dichtstbij, op een afstand van 9,7 kilometer naar het zuidoosten. Zie ook figuur 8.

De Bakkeveense Duinen bestaat uit een gevarieerd gebied met bos- en heideterreinen, graslanden en enkele landgoederen in het dal van de Boorne (of Koningsdiep). In dit stuifzandterrein liggen uitgestrekte kraaiheidebegroeiingen als een deken over de duinen en zure vennen. Plaatselijk zijn ook struikheidebegroeiingen aanwezig. Open zand en pioniergraslanden van stuifzand nemen een ondergeschikte plaats in. De bossen op het terrein bestaan vooral uit aangeplante en spontaan opgeslagen grove dennenbegroeiingen.

De voor dit gebied aangewezen **Habitattypen** zijn: stuifzandheiden met struikheide, binnenlandse kraaiheidebegroeiingen, zandverstuivingen, zwakgebufferde vennen, zure vennen, vochtige heiden, droge heiden, heischrale graslanden, actieve hoogvenen en pioniervegetaties met snavelbiezen.

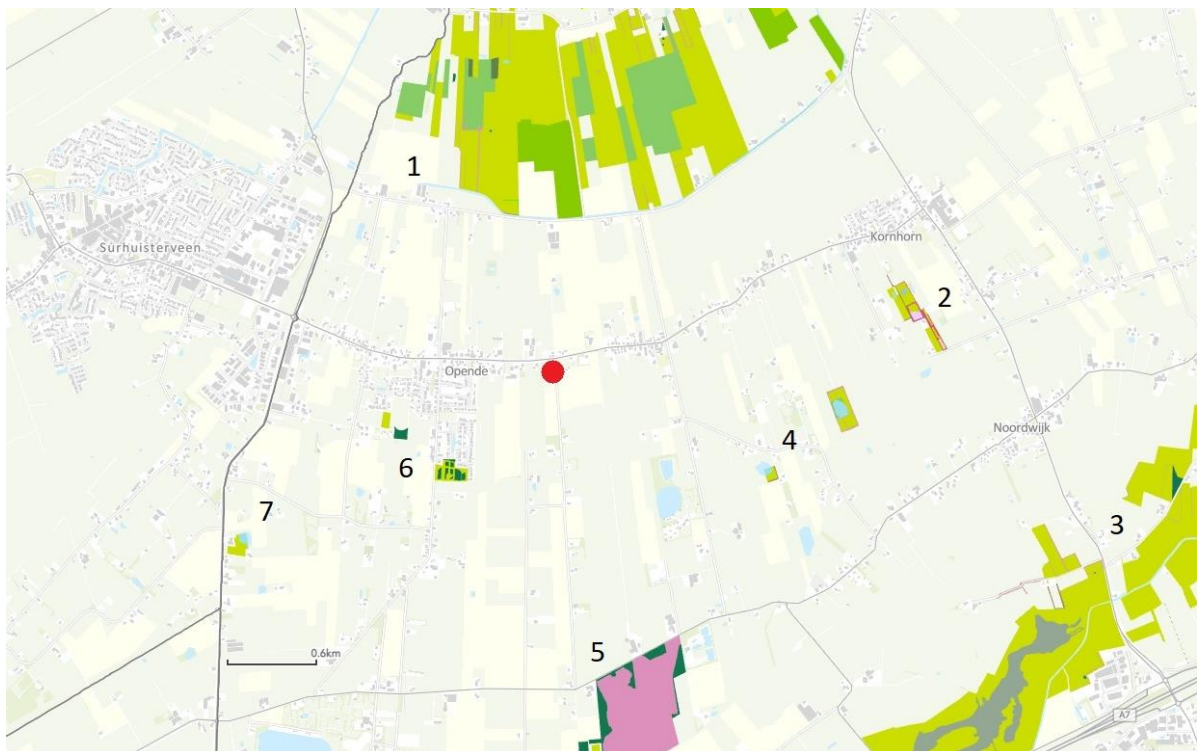
Figuur 8: De ligging van het Natura-2000 gebied de Alde Feanen ten opzichte van het onderzoeksgebied. (Bron kaart: Ministerie van LNV, Natura2000.nl)

Door de grote afstand tot dit Natura-2000 gebied met hoofdzakelijk agrarisch gebied er tussenin, wordt externe werking van effectfactoren, zoals optische verstoring, trilling, licht en geluid op het Natura 2000-gebied uitgesloten. De Bakkeveense Duinen is wel een stikstofgevoelig Natura-2000 gebied. Door de grote afstand en kleinschaligheid van de ingreep binnen bebouwde kom wordt er geen significante toename aan uitstoot van stikstof verwacht op dit gebied.

Ecobureau Merula acht geen Aeries-berekening noodzakelijk. Provincie Groningen is echter bevoegd gezag en kan een andere mening hebben, mede door de discussie rondom het stikstofdossier.

3.2 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Op de kaart in figuur 9 is te zien dat het plangebied zelf niet binnen de NNN valt, maar er rondom de onderzoekslocatie wel enkele natuurgebieden liggen.

Figuur 9: Er zijn verschillende beheertypen aanwezig nabij de onderzoekslocatie (rode stip). (Bron kaart: Natuurbeheerplan 2022 Provincie Groningen)

Het betreffen de volgende gebieden:

1. Polder de Kale Weg met als beheertypen vochtig hooiland, vochtig weidevogelgrasland, kruiden- en faunarijk grasland, veenmosrietland en moerasheide, zoete plas, elzensingel, glanshaverhooiland, poel en klein historisch water, dennen-, eiken- en beukenbos.
2. Curringerveld met als beheertypen kruiden- en faunarijk grasland, droge heide, houtwal en houtsingel, laan, kruiden- of faunarijke akker, zoete plas, kranswierwater.
3. Marumerlage met als beheertypen dynamisch moeras, hoog- en laagveenbos, poel en klein historisch water, elzensingel, zoete plas, dennen-, eiken- en beukenbos, kruiden- en faunarijk grasland, houtwal en houtsingel.
4. Snipspoel met als beheertypen kruiden- en faunarijk grasland, elzensingel, zoete plas, houtwal en houtsingel, vochtig hooiland.

5. Jilt Dijkshede met als beheertypen droge heide, vochtige heide, dennen-, eiken- en beukenbos, kruiden- en faunairijk grasland, droog bos met productie.
6. Bosgebiedje onder Opende met als beheertypen dennen-, eiken- en beukenbos, kruiden- en faunairijk grasland.
7. Polder onder Opende met als beheertypen kruiden- en faunairijk grasland, zoete plas.

3.3 Ganzenfoerageergebieden

Er bevindt zich geen ganzenfoerageergebied in de nabije omgeving van het plangebied. Er worden daarom geen significant negatieve effecten verwacht.

3.4 Weidevogelkerngebieden

Het dichtstbijzijnde weidevogelkerngebied betreft Polder de Kale Weg. Het plangebied grenst daar niet aan. De geplande nieuwbouw tast de functie van dit weidevogelgebied niet aan. Er worden geen significant negatieve effecten verwacht.

3.5 Boswet

Er worden geen bomen gekapt binnen het onderzoeksgebied en daarom is de Boswet niet van toepassing.

3.6 Conclusie

Het plangebied ligt niet in een Natura 2000-gebied. Door de geplande renovatie gaat geen oppervlakte aan Natura 2000-gebied verloren en wordt externe werking uitgesloten. Het plangebied is tevens niet gelegen in, of aangrenzend aan, het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen EHS), ganzenfoerageergebied en weidevogelkerngebied. Effecten hierop worden uitgesloten. Er worden geen bomen gekapt, waardoor de Boswet niet van toepassing is.

4. Resultaten

Hieronder volgen de resultaten van het onderzoek naar beschermde flora en fauna. In de paragrafen hierna worden de resultaten per beschermde soortgroep besproken.

4.1 Vogels

De dakpannen liggen recht en sluiten strak op elkaar aan. Er zijn geen voor Huismus en Gierzwaluw geschikte invliegopeningen waargenomen, hierdoor wordt nestgelegenheid voor deze soorten uitgesloten. Er zijn eveneens geen nesten aangetroffen in bomen direct aangrenzend aan de woning.

Tijdens de veldverkenning werden er meerdere vogels gehoord in de omgeving van het plangebied, waaronder Merel, Koperwiek, Sijs en Roodborst. Door de aanwezigheid van struiken in de tuin (zie figuren 3 en 6) rondom de woning en de directe omgeving, is het plangebied geschikt voor algemene soorten broedvogels.

Figuur 10: De pannen liggen strak op het dak.

4.2 Vleermuizen

Er zijn geen open stootvoegen, opgewipte dakpannen of missend voegwerk aangetroffen op de woning. Doordat eerder aangetroffen kieren zijn gedicht, worden er geen **verblijfplaatsen** van vleermuizen verwacht in de huidige staat van de woning. Zie ook figuren 11-14.

Figuur 11 en 12: Rondom de woning zijn voor vleermuizen geschikte uitvliegopeningen gedicht.

Figuur 13 en 14: Eventuele ruimte onder de kantpannen en onder de houtrot van de dakgoot zijn gedicht.

Vleermuizen volgen rechtlijnige elementen in het landschap waarlangs ze routes afleggen tussen verblijfplaats en foerageergebied. Het foerageergebied bevindt zich vaak in water- of bosrijke gebieden. Het plangebied ligt in een erg groene omgeving, met hoge bomen in zowel het straatbeeld als rondom het erf. Daardoor is het aannemelijk dat het plangebied deels binnen een **foerageergebied** of een **vliegroute** van vleermuizen ligt.

4.3 Overige zoogdieren

In de directe omgeving komen meerdere soorten zoogdieren voor, waaronder Das, Ree, Steenmarter en knaagdieren zoals muizen. Er zijn geen holen of verblijfplaatsen aangetroffen tijdens het veldbezoek. Kleine zoogdieren zijn vrijgesteld bij een ruimtelijke ingreep. Zie voor een lijst van deze soorten bijlage II.

4.4 Vissen, amfibieën en reptielen

Er bevindt zich geen water binnen of nabij het plangebied. Effecten op watergebonden soorten of voortplantingsgebied van algemene soorten amfibieën worden daarom uitgesloten. Uit de omgeving zijn waarnemingen bekend van Heikikker, Poelkikker en Levendbarende hagedis, maar deze zijn beperkt tot specifieke natuurgebieden (onder andere Marumerlage en Jilt Dijkshede). Deze beschermde soorten komen niet voor in agrarisch gebied.

4.5 Overige beschermde soorten

Er is geen beschermde flora op de locatie aangetroffen. De onderzoekslocatie biedt niet de juiste waardplanten om geschikt te zijn voor beschermde vlinders en libellen. De onderzoekslocatie voldoet tevens niet aan de eisen die veel overige beschermde soorten aan hun leefgebied stellen. Daardoor wordt de aanwezigheid van overige beschermde soorten uitgesloten.

5. Conclusie en advies

heeft aan Ecobureau Merula opdracht verleend om een QuickScan Wet Natuurbescherming te doen naar een te slopen woning op het erf van Bosweg 2 te Opende. Er is gecontroleerd op de aanwezigheid van en potentie voor beschermde flora en fauna. Hieronder volgen de conclusie en aanbevelingen.

5.1 Conclusie

Het plangebied ligt niet in een Natura 2000-gebied en valt niet binnen het NNN (voorheen EHS). Door de geplande renovatiewerkzaamheden gaat geen oppervlakte aan Natura 2000-gebied of NNN gebied verloren. Door de grote afstand wordt externe werking van effectfactoren op Natura-2000 gebied de Groote Wielen uitgesloten. Door de kleinschaligheid van de renovatie wordt er geen significante toename aan uitstoot van stikstof verwacht. Er is geen Aerius-berekening nodig. Het plangebied is tevens niet gelegen in ganzenfoerageergebied of weidevogelkerngebied. Effecten hierop worden uitgesloten. De Boswet is niet van toepassing.

Het dak is niet geschikt als broedlocatie voor vogels, doordat de pannen strak op het dak liggen en er geen invliegopeningen zijn gezien. Omliggende struiken en bomen vormen wel zeer geschikt broedbiotoop voor algemene soorten broedvogels.

Doordat alle potentiële kieren in de woning reeds zijn gedicht, zijn er geen geschikte uitvliegopeningen voor vleermuizen meer aanwezig. Daarom worden **verblijfplaatsen** uitgesloten. Door de groene omgeving kan niet worden uitgesloten dat het plangebied deel uitmaakt van **foerageergebied** of **vliegroutes** van vleermuizen.

In de omgeving van het onderzoeksgebied worden meerdere soorten zoogdieren verwacht. Er zijn geen holen of verblijfplaatsen in het plangebied aangetroffen.

Effecten op vissen en voortplantingsgebied van algemene soorten amfibieën worden uitgesloten door afwezigheid van water binnen het plangebied. Beschermde soorten die in de omgeving bekend zijn, komen niet voor in de directe omgeving van het plangebied.

Er is geen beschermde flora op de locatie aangetroffen. De onderzoekslocatie biedt niet de juiste waardplanten om geschikt te zijn voor beschermde vlinders. Er worden geen beschermde libellen op de onderzoekslocatie verwacht. De onderzoekslocatie voldoet tevens niet aan de eisen die veel overige beschermde soorten aan hun leefgebied stellen. Daardoor wordt de aanwezigheid van overige beschermde soorten uitgesloten.

5.2 Advies

De geplande sloopwerkzaamheden kunnen doorgang vinden, mits er voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:

- Sloop- en nieuwbouwwerkzaamheden dienen altijd **buiten het broedseizoen** te worden uitgevoerd, het opzettelijk vernielen van nesten is namelijk verboden. Het broedseizoen loopt bij benadering vanaf maart tot half augustus. Data kunnen per jaar verschillen, afhankelijk van temperatuur en winterse neerslag. Indien werkzaamheden wel in het broedseizoen gepland worden, dient voorafgaand aan de werkzaamheden een broedvogelscan door een aantoonbaar deskundig persoon te worden uitgevoerd. Indien broedvogels worden aangetroffen, dient hier omheen te worden gewerkt, waarna werkzaamheden opgepakt kunnen worden zodra de vogel klaar is met broeden.
- Er mag in de periode van 1 april tot en met 30 november **geen extra nachtelijke verlichting gebruikt worden welke schijnt op de bomenrij aan de Bosweg**. Indien dat wel noodzakelijk is, dient er voorafgaand nader vleermuisonderzoek te worden uitgevoerd naar de aanwezigheid van essentiële vliegroutes en foerageergebied van vleermuizen.
- Voorafgaand aan dit ecologisch onderzoek heeft reeds een ruimtelijke ingreep plaatsgevonden, namelijk het dichten van alle openingen in de woning. Hierbij is er geen overtreding vastgesteld (immers er was alleen potentie voor vleermuizen geconstateerd, niet de daadwerkelijke aanwezigheid). Toch wordt aanbevolen om bij de nieuwbouw rekening te houden met mogelijke verblijfplaatsen die in de oude woning aanwezig kunnen zijn geweest, zie hoofdstuk 5.3.
- Men dient zich te houden aan de **zorgplicht**. Dit houdt in dat negatieve effecten op **alle** aanwezige flora en fauna zoveel als mogelijk dient te worden beperkt. Dit kan bijvoorbeeld worden bereikt door van de ene naar de andere kant te werken, zodat dieren de gelegenheid krijgen te vluchten.

Samengevat:

Soortgroep	Advies	Indien niet mogelijk	Planning
Broedvogels	Buiten broedseizoen werken.	Broedvogelscan door een deskundig persoon laten uitvoeren.	Minimaal één week voorafgaand aan de werkzaamheden.
Vleermuizen - vliegroutes en foerageergebied	Geen extra nachtelijke verlichting.	Voorafgaand aan werkzaamheden nader vleermuisonderzoek.	Conform vleermuisprotocol, twee ronden in het zomerhalfjaar.
Vleermuizen - verblijfplaatsen	Vleermuiskasten plaatsen.	-	Gedurende de nieuwbouw.
Alle soorten	Zorgplicht.	-	-

Dit advies is drie jaar geldig.

5.3 Vleermuiskasten

Het is niet uit te sluiten dat er verblijfplaatsen verloren zijn gegaan bij de ingreep om openingen van de woning te dichten. Middels expert judgement is vastgesteld om welke type verblijfplaatsen van

welke vleermuissoorten het kan gaan, gebaseerd op de type bebouwing, de omgeving en één onderzoeksrondte die in mei dit jaar plaatsvond. Het gaat om de Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis en Laatvlieger. Van Gewone dwergvleermuis en Laatvlieger kan niet worden uitgesloten dat er een kraamverblijfplaats in de woning heeft gezeten. Van alle drie de soorten kunnen zomer- en paarverblijfplaatsen niet worden uitgesloten.

In tabel 2 hieronder wordt geadviseerd welke kasten aan de muur kunnen worden gehangen of ingebouwd om potentieel gedane schade teniet te doen. Er wordt advies gegeven van het aantal kasten per type aan te schaffen, de hoogte waarop deze minimaal gehangen dient te worden en op welke windrichting op de gevel de kast kan worden geplaatst. Deze kasten kunnen via websites als bijvoorbeeld Veldshop.nl besteld worden.

Tabel 2: Advies te plaatsen kasten.

Merk en type kast	Aantal	Hoogte	Windrichting
Schwegler 1FR/ANS-6. Inbouwkast	2	4-5 meter	Bij voorkeur op zuidoost, zuid, zuidwest of westgevel. Kast indien mogelijk naast elkaar plaatsen.
Schwegler 1FTH. Grote vleermuiskast	1	Minimaal 4 meter	Bij voorkeur op zonnige gevel beschermt tegen regen.
Schwegler 1FF. Kleine vleermuiskast	3	Minimaal 3 meter	Bij voorkeur op zuidoost, zuid, zuidwest of westgevel. Indien mogelijk kasten op verschillende gevels plaatsen.

De Schwegler 1FR / ANS-6 vleermuiskast is een houtbetonnen kast die in de gevel kan worden ingemetseld. De kast is geschikt voor kleinere en grotere soorten.

De Schwegler 1FTH is een grote kast die aan de buitengevel wordt geplaatst. De kast biedt vleermuizen meerdere hangplekken met verschillende klimaten. Daardoor is deze kast geschikt voor meerdere soorten.

De Schwegler 1FF wordt aan de buitengevel geplaatst en is een platte vleermuiskast met aan de onderkant een open spleet. De kast is geschikt voor meerdere soorten vleermuizen.

Figuur 15: Een voorbeeld van de ANS-6 kast in een gevel ingebouwd. (bron: veldshop.nl)

Figuur 16: Een voorbeeld van vier kasten van het type Schwegler 1FTH aan de gevel van een gebouw. (bron: <https://www.schwegler-natur.de>)

Figuur 17: Een voorbeeld van twee kasten van het type Schwegler 1FF aan de kopgevel van een woning. (bron: veldshop.nl)

Bijlage I; Gebruikte literatuur

Er is gebruik gemaakt van de volgende bronnen:

- Bij12.nl, effectenindicator Natura-2000 gebieden, Synbiosis Alterra, <https://www.synbiosys.alterra.nl/bij12/effectenindicator.aspx>
- Kapteyn, K., 1995, Vleermuizen in het landschap, over hun ecologie, gedrag en verspreiding, Schuyt & Co Uitgevers en Importeurs B.V., Haarlem
- Korsten, E., Vleermuiskasten, toepassing, gebruik en succesfactoren, rapportnummer 12-156. 2012, Bureau Waardenburg bv, Culemborg. <https://www.brabantslandschap.nl/assets/Uploads/Documenten/Korsten-2012-Vleermuiskasten-Overzicht-van-toepassing-gebruik-en-succesfactoren.pdf>
- NDFF, Verspreidingsatlas Amfibieën, <https://www.verspreidingsatlas.nl/amfibieen>
- NDFF, Verspreidingsatlas Reptielen, <https://www.verspreidingsatlas.nl/reptielen>
- NDFF, Verspreidingsatlas Zoogdieren, <https://www.verspreidingsatlas.nl/zoogdieren>
- Regelink, Beschermden soorten Wet natuurbescherming provincie Groningen, <https://regelink.nl/beschermden-soorten-wet-natuurbescherming/>
- Veldshop.nl, Inbouwkasten, <https://www.veldshop.nl/nl/nestkasten/vleermuiskasten/inbouwkasten>

Kaartmateriaal:

- ArcGIS Online, <http://www.arcgis.com/home>
- Natura2000, <https://www.natura2000.nl>
- Provincie Groningen, Natuurbeheerplan 2022, <https://geoportaal.provinciegroningen.nl/portal/apps/webappviewer/index.html>
- WBE Netwerk Groningen, weidevogelkerngebieden, <https://wbenetwerk-groningen.nl/wp-content/uploads/2018/01/kaart-weidevogelkerngebieden-Groningen-2016.pdf>

Als er geen bronvermelding bij een foto vermeld staat, is deze gemaakt door de auteur.

Bijlage II; Jaarrond beschermde nesten (vogels) en vrijgestelde soorten Groningen

Jaarrond beschermde vogelnesten (vogelsoorten die jaarlijks terugkeren naar dezelfde broedlocatie of vogelsoorten die zelf nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen).

Steenuil
Roek
Gierzwaluw
Huismus
Kerkuil
Oehoe
Grote gele kwikstaart
Ooievaar
Slechtvalk
Sperwer
Boomvalk
Havik
Ransuil
Wespendief
Zwarte wouw
Buizerd

Categorie 5 (nesten van deze soorten zijn jaarrond beschermd indien er aantoonbaar onvoldoende alternatieven zijn).

Bonte vliegenvanger	Oeverzwaluw
Boomklever	Pimpelmees
Boomkruiper	Ruigpootuil
Brilduiker	Spreeuw
Eidereend	Tapuit
Ekster	Zeearend
Gekraagde roodstaart	Zwarte kraai
Glanskop	Zwarte mees
Grauwe vliegenvanger	Zwarte roodstaart
Groene specht	Zwarte specht
Grote bonte specht	Boerenzwaluw
Hop	Bosuil
IJsvogel	Huiszwaluw
Kleine bonte specht	Raaf
Kleine vliegenvanger	Torenavalk
Koolmees	Blauwe reiger
Kortsnavelboomkruiper	Draaihals

Vrijgestelde soorten Provincie Groningen (soorten die zijn vrijgesteld bij een ruimtelijke ingreep).

Tot en met 2021 vrijgesteld		Vanaf 2022 vrijgesteld	
Zoogdieren	Rosse woelmuis	Zoogdieren	Veldmuis*
Aardmuis	Tweekleurige	Aardmuis	Vos
Bosmuis*	bosspitsmuis	Bosmuis*	Wezel
Bunzing	Veldmuis*	Dwergmuis	Woelrat
Dwergmuis	Vos	Dwergspitsmuis	
Dwergspitsmuis	Wezel	Egel	Amfibieën
Egel	Woelrat	Gewone bosspitsmuis	Bruine kikker
Gewone bosspitsmuis		Huisspitsmuis*	Gewone pad
Haas	Amfibieën	Konijn	Kleine
Hermelijn	Bruine kikker	Ondergrondse	watersalamander
Huisspitsmuis*	Gewone pad	woelmuis	Meerkikker
Konijn	Kleine	Ree	Bastaardkikker
Ondergrondse	watersalamander	Rosse woelmuis	
woelmuis	Meerkikker	Tweekleurige	
Ree	Bastaardkikker	bosspitsmuis	

* Voor deze soorten geldt daarnaast een algemene vrijstelling in/op gebouwen en bijbehorende erven Wnb 3.10.